

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	26 februari 2023
Voorstelnummer	D721673
Datum raadsvoorstel	8 januari 2024
Portefeuillehouder(s)	R. Vennik
Commissie	Raadscommissie
Datum commissie	12 februari 2024
Soort agendering	
Agendapunt	
Team	RO - Beleid en Vastgoed
Opsteller	Dimitri Druiven
Datum B&W besluit	16 januari 2024
Bijlagen:	3

Onderwerp : **Zienswijze kadernota 2025 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord**

Voorgesteld besluit

1. De volgende zienswijze af te geven ten aanzien van de kadernota 2025 van de gemeenschappelijke regeling (GR) Omgevingsdienst Noord-Holland Noord:
 - a. ten aanzien van de PM-posten wordt verzocht zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk voorafgaand aan de vaststelling van de gemeentelijke programmabegroting 2025, inzicht te bieden in de mogelijke gevolgen voor de jaarlijkse bijdrage;
 - b. de raad is akkoord met indexatie conform de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR), onder voorbehoud dat gemeenten door het Rijk voldoende worden gecompenseerd voor de gestegen lonen en prijzen in 2025. Als een volledige loon- en prijscompensatie van het Rijk voor 2025 uitblijft, betekent dit dat de gemeente Heiloo ook de bijdrage 2025 aan de GR Omgevingsdienst Noord-Holland Noord mogelijk moet heroverwegen. Dit heeft als gevolg dat de GR zo mogelijk dan zelf in de begroting 2025 ruimte moet vinden of maatregelen moeten treffen tijdelijk een deel op te lossen. Ook voorziet de raad van Heiloo een samen “trap op, trap af discussie” tussen de GR en de gemeenten als het Rijk vasthoudt aan de verlaging van de algemene uitkering van alle gemeenten in 2026 en volgende jaren. Dit laatste wordt ook wel “het ravijn” genoemd. Ook dan zullen de regio, de gemeente en de GR Omgevingsdienst Noord-Holland Noord in overleg moeten om de gevolgen daarvan te bespreken voor 2026 en volgende jaren;
 - c. voor het overige een positieve zienswijze af te geven.
2. Deze zienswijze door het toesturen van het ondertekende raadsbesluit aan het dagelijks bestuur van Omgevingsdienst Noord-Holland Noord kenbaar te maken.

Geheimhouding

☐ Ja ☒ Nee

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

Begin 2018 heeft uw raad de notitie “Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen” vastgesteld. Gelijkluidende besluitvorming heeft plaatsgevonden in alle gemeenten in Noord-Holland Noord (regio’s Alkmaar, West-Friesland en de Kop van Noord-Holland). Centraal in deze notitie staat het beter in positie brengen van uw raad ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regelingen.

Een belangrijk onderdeel van deze afspraken is de zienswijzeprocedure ten aanzien van de Kadernota’s van de Gemeenschappelijke Regelingen. De kadernota geldt als opmaat naar de begroting en bevat zowel de hoofdlijnen van het beleid als de financiële kaders.

De mogelijkheid om een zienswijze af te geven op de kadernota stelt de raden in de gelegenheid te sturen op de beleidsmatige en financiële uitgangspunten in de begroting, die later in het jaar door de Gemeenschappelijke Regelingen voor zienswijzen aan de raden wordt aangeboden.

In voorliggend voorstel ligt een concept zienswijze voor ten aanzien van de Kadernota 2025 van Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN).

De OD NHN staat voor het schoon, veilig en duurzaam wonen, werken en recreëren in de regio Noord-Holland (Noord). Dit doet zij door de uitvoering van wettelijke- en plustaken voor 16 gemeenten en de provincie Noord-Holland. Voor de komende drie jaar richt de organisatie zich op het professioneel, efficiënt en kwalitatief goed uitvoeren van de aan haar opgedragen (milieu)taken.

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

De zienswijzeprocedure op de kadernota zelf volgt niet uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) zelf, maar is aanvullend afgesproken in diverse bovenregionale regelingen, te weten de bovengenoemde notitie ‘Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen’ en de door de raden in Noord-Holland Noord vastgestelde Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019).

Conform de afspraken uit de notitie ‘Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen’ en de FUGR 2019, dienen de Gemeenschappelijke Regelingen de kadernota uiterlijk 15 december aan te bieden zodat uw raad de gelegenheid heeft voor 1 maart een zienswijze af te geven.

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

De OD NHN blijft er net als voorgaande jaren naar streven om ontwikkelingen zoveel mogelijk binnen de eigen middelen en reserves op te vangen, maar ziet wel uitdagingen hierin. De belangrijkste punten uit de concept kadernota zijn:

Indexatie bijdrage

De OD NHN heeft het indexeringspercentage vastgesteld op basis van de brief van de Regietafel van 8 oktober 2023. Men gebruikt een gewogen gemiddelde van 3,95%. Dit is iets hoger (0,05%) dan het door de regietafel gehanteerde percentage van 3,90%. Overeenkomstig het gestelde in de FUGR kan hiervan gemotiveerd worden afgeweken. De OD NHN motiveert dat het in de loon-prijsberekening (70%-30%) te hanteren looncomponent bij de OD NHN 82,8% bedraagt. Door het hanteren van dit hogere percentage in de berekening komt het gewogen gemiddelde op 3,95%.

Omgevingswet

In 2025 wordt de Omgevingswet volledig geïntegreerd in de bedrijfsvoering, nadat deze in 2024 van kracht is geworden. Door ervaringen in 2024 met de implementatie van de wet zullen mogelijke aanpassingen voor 2025 duidelijk worden. Dit brengt mogelijk extra kosten met zich mee. Deze kosten kunnen pas na de eerste ervaringen worden ingeschat en zullen inzichtelijk worden bij het opstellen van de begroting voor 2025.

U&H-strategie 2024-2027

In 2025 gebruikt de omgevingsdienst de vernieuwde Uitvoerings- & Handhavingsstrategie 2024-2027 als leidraad, die door de colleges is vastgesteld. Deze strategie is gebaseerd op de Omgevingswet en richt zich op thema's zoals veiligheid, gezondheid, omgevingskwaliteit, en natuurwaarde. Daarnaast werkt de omgevingsdienst aan maatschappelijke transities zoals energie, landbouw, woningbouw, klimaatadaptatie, infrastructuurvervanging en circulaire economie. Deze strategie is een belangrijke mijlpaal en vormt de basis voor een duurzame en robuuste omgevingsdienst. Omdat de strategie is gebaseerd is op de Omgevingswet en hiervoor nog niet alles uitgekristalliseerd is, bestaat de kans dat er te zijner tijd sprake kan zijn van een hogere bijdrage in verband met uitvoering gericht op deze strategie.

Interbestuurlijk programma versterking Vergunning-, Toezicht- en Handhavingsstelsel (IBP-VTH)

Voor goed toezicht op milieu en leefbaarheid moet er flink wat veranderen bij de 29 omgevingsdiensten in Nederland. Dat concludeerde de commissie Van Aartsen ruim twee jaar geleden en deed daarbij aanbevelingen. Ook kwam de commissie met zes robuustheidscriteria. Deze vormen de pijlers voor het door het ministerie van I & W opgezette Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP-VTH). Ingevolge het IBP-VTH moeten omgevingsdiensten:

- een bepaalde minimale omvang hebben;
- werken volgens de kwaliteitscriteria voor VTH;
- inzetten op innovatie met daarbij een innovatieagenda en bijpassend budget;
- een financiële buffer hebben;
- informatie gestuurd werken;
- aansluiten bij de identiteit van hun werkgebied.

De OD NHN voldoet momenteel niet volledig aan de hiervoor genoemde criteria. Er wordt gewerkt aan een transitieplan (verwachte oplevering 20 maart 2024). Dit plan beschrijft de benodigde maatregelen en aanpassingen aan de organisatie en de werkprocessen. Het doel is om uiterlijk 1 april 2026 volledig te voldoen. Het transitieplan is nog niet gereed. De effecten daarvan kunnen ook nog niet in beeld worden gebracht. Echter, omdat de OD NHN in de huidige situatie niet voldoet, dient rekening te worden gehouden met meerkosten die benodigd zullen zijn om de organisatie robuust te maken.

Argumenten zienswijze

Gelet op de motivering bij de toegepaste indexatie wordt deze geringe afwijking aanvaardbaar geacht en daarom wordt voorgesteld geen zienswijze in te brengen.

Ten aanzien van de ontwikkelingen 'Omgevingswet' en 'Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel' worden PM-posten opgenomen. Gelet op de hierbij opgenomen achtergrond is het een reële verwachting dat dit te zijner tijd kan zorgen voor een verhoging van de bijdrage aan de OD NHN. Om deze reden wordt een zienswijze voorgesteld waarin wordt verzocht deze gevolgen zo spoedig mogelijk inzichtelijk te maken.

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

Als alternatief zou een volledig positieve zienswijze gegeven kunnen worden. Gelet op de hierboven omschreven argumenten acht ons college het echter zinvol om de zienswijze zoals voorgesteld af te geven.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

De voorgestelde zienswijze is opgesteld voor de gemeente Heiloo. De zienswijze is BCH-breed afgestemd om waar mogelijk en wenselijk gezamenlijk op te trekken richting de OD NHN.

De BCH-gemeenten zijn zogenaamde adoptie-gemeenten voor de kadernota 2024 van de OD NHN. Dit betekent dat wij de beoordeling hebben uitgevoerd en ook conceptstukken hebben opgesteld en aangeleverd aan de regiogemeenten.

RISICO'S

Algemeen Bestuur beslist over de concept Kadernota 2025

Vaststelling van de concept kadernota 2025 van de OD NHN vindt plaats door het Algemeen Bestuur. Hierbij bestaat de mogelijkheid dat het Algemeen Bestuur anders kan beslissen dan de deelnemers via de zienswijzen hebben beoogd.

Risico op hogere kosten door de PM-posten (Effecten Omgevingswet en IBP)

Door de hiervoor genoemde PM-posten kan er te zijner tijd sprake zijn van een verhoging van de kosten in de bijdrage voor de OD NHN. Deze ontwikkelingen zullen daarom scherp worden gevolgd, zodat kritisch mee kan worden gedacht en indien nodig tijdig actie kan worden ondernomen.

FINANCIËN

Wanneer de kadernota wordt vastgesteld met de genoemde indexatie ontstaat er voor 2025 en de opvolgende jaren een nadeel in de begroting van Heiloo zoals onderstaand weergegeven. Bij de aankomende conceptbegroting 2025 van de OD NHN heeft de raad de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. Eventuele financiële mutaties van de bijdrage aan de OD NHN worden definitief verwerkt in de gemeentelijke kadernota 2025.

Gevolgen concept kadernota 2025 OD NHN	2025	2026	2027	2028
Bijdrage in meerjarenbegroting Heiloo	€ 397.000	€ 397.000	€ 397.000	€ 397.000
Bijdrage in meerjarenbegroting OD NHN	€ 397.000	€ 397.000	€ 397.000	€ 397.000
Voorgestelde indexatie	€ 16.000	€ 16.000	€ 16.000	€ 16.000
Bijdrage na vaststelling kadernota OD NHN	€ 413.000	€ 413.000	€ 413.000	€ 413.000
Verschil (-/- = nadeel)	€ -16.000	€ -16.000	€ -16.000	€ -16.000

DUURZAAMHEID

De OD NHN voert diverse gemeentelijke en regionale taken uit t.a.v. duurzaamheid, energietransitie en klimaat.

PARTICIPATIE

n.v.t.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Na besluitvorming wordt het dagelijks bestuur van OD NHN door toezending van het ondertekende raadsbesluit geïnformeerd over de vastgestelde zienswijze.

BIJLAGEN

1. Raadsbesluit
2. Aanbiedingsbrief Kadernota 2025 OD NHN
3. Kadernota 2025 OD NHN

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

n.v.t.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

T. Kemper
gemeentesecretaris

M. ten Bruggencate
burgemeester